

Dissertatio medica inauguralis, quaedam de frigoris generalioribus in corpora viva effectibus, ejusque usu in morbis febrilibus fugandis, complectens ... / Eruditorum examini subjicit Jacobus Holman.

Contributors

Holman, James, 1766-1812.
University of Edinburgh.

Publication/Creation

Edinburgi : Apud Balfour et Smellie, academiae typographos, 1789.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/cgfpwqfg>

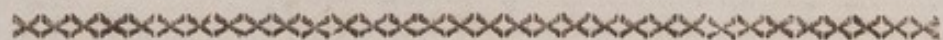
License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

**wellcome
collection**

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

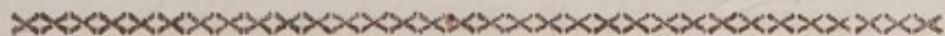

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

FRIGORE.

4

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
QUÆDAM DE
Frigoris Generalioribus in Corpora
viva Effectibus, ejusque usu in
Morbis Febrilibus fugandis,
COMPLECTENS.

QUAM
ANNUENTE SUMMO NUMINE,
Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,
D. GULIELMI ROBERTSON, S.S. T.P.
ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NEC NON
Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,
Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto;
PRO GRADU DOCTORIS,
SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

JACOBUS HOLMAN,
ANGLUS.

“ Hae quoque non cura nobis leviores tuendae ;

“ Nec minor usus erit.” _____

Pub. Virg. lib. 3. ver. 305.

Ad diem 24. Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:
Apud BALFOUR et SMELLIE,
Academiae Typographos.

M,DCC,LXXXIX.

DISSERTATIO MEDICA
IN AUCTORITATE
FACULTATIS QUAE DE
Rigoris Generalioribus in Corpora
viva Effectibus, epoque ubi in
Morbis Febribus logandis

COMPLECTENS
QUAM
AUGUSTUS RICHARDUS
D. QUINCE ROBERTSON, S. T. P.
MEDICUS REGIUS

Digitized by the Internet Archive
in 2020 with funding from
Wellcome Library

LONDON:
JACOBUS HOLLMAN
1805

VIRIS EXIMIIS,
JACOBO GREGORY, M. D.

IN ACADEMIA EDINBURGENA
MEDICINAE THEORETICAE,
DIGNISSIMO PROFESSORI,
SOCIET. REG. EDIN. SOCIO,
&c. &c.

ATQUE,
THOMAE HAY, ARMIGERO,
COLLEG. REG. CHIRURG.

QUOD EDINBURGI EST,
SOCIO SPECTATISSIMO,
VALLIAE PRINCIP. IN SCOT.

CHIRURGO,
&c. &c.

CUM OB CONSILIA ATQUE PRAECEPTA,
TUM OB PLURIMA ALIA BENEFICIA
IN SE COLLATA,
HOC TENTAMEN MEDICUM
SACRUM VOLUIT

JACOBUS HOLMAN.

VIRI EXIMI

JACOBO GREGORY M.D.

IN ACADEMIA EDINBURGENSI

MEDICINAE THEORITICAE

DIGNISSIMO PROFESSORI

SOCIET. REG. EDIC. SOCIO

&c. &c.

AVGUSTO

THOMAS BROWN, F.R.S.

COLLEG. REG. CHIRURG.

EDINBURGH

SCOTIAE

VALLEAE PRINCEPIS SCOT.

CHIRURGO

CUM ORATIONE ATQUE PRÆSENTATIONE

TUM OB PLURIMA ALIA BENEFICIA

IN SE COLLATA

HOI TRITUM MEDIUM

FACTUM TORUIT

JACOBUS HOLLAND

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

FRIGORE.

DIU credidere philosophi et chemici frigus
veram substantiam esse, exque particulis,
quas frigorificas dixerunt, constare. Hinc hy-
pótheses bene multas et conclusiones incertas,
atque inutiles, de frigoris actione deducere so-
lebant.

Inter philosophos recentiores nunc consensum
est, frigoris notionem in se aliquid relationis
ferre, atque *vocabulum* ipsum solummodo mino-

A

rem

rem caloris gradum, et nihil amplius notare :
Hunc igitur sensum in paginis sequentibus
verbo FRIGORI adhibebo. Pauculis de caloris
animalium generatione praemissis, de frigoris
effectibus, in corpus humanum, quaedam bre-
viter proferre in animo est. His enim factis,
clarius commoda ejus in morbis febrilibus
monstrare poterimus.

DE ANIMALIUM CALORIS ORIGINE.

De animalium caloris ortu, theoriae diversae,
diversis temporibus, viguerunt. Ad motum
quendam intestinum, misturam, nimirum, et
fermentationem putrescentem, eum nonnulli
retulerunt. Aliis complacitum est, eum attri-
buere motui mechanico, sanguine et reliquis
fluidis in vasorum parietes vehementer attritis.

Sunt

Sunt alii, qui dicunt phlogiston ex fanguine inter circumeundum evolvi, quo fit, ut caleant animalia. Opinio demum pluribus hodie est, cujus honorem tulit ille chemicus ingeniosus et medicus Adair Crawford, calorem animalium quodammodo in pulmonibus inter respirandum gigni. Omnium maxime haec veritati appropinquare videtur. Is, ex multa experientia atque observatione se invenisse credit, aut respiratione aut ullo quocunque modo, quo aër atmosphaericus phlogisto inquinatur, calorem gigni. Hoc autem ipsum in pulmone inter respirandum obtinere posuit. Aër enim intra pulmones assumptus suum calorem latentem fanguini impertit, et mutuo phlogiston a fanguine accipit. Sanguis, sic calore onustus, totum per corpus defertur redditurus calorem modo acceptum, cujus vice aliquid venenati et mephitici ex corpore haurit, mox etiam respirando reddendum: Hinc concludit, animalium calorem indirecte de aëris mutatione inter spirandum

randum facta, et directo de quadam mutatione, quam subit sanguis vasis suis circumactis, pendere. Hinc autem frigoris varios in humanum corpus effectus multo facilius comprehendere, atque cernere clarius, quomodo, frigore admo- to, suum calorem naturalem retinere, aut susten- tare, corpus valeat, poterimus. Notare demum oportet, caloris gradum, quem, sanitate integra, servat corpus humanum, vix 98 thermometri Fahrenheitiani unquam superare, aut gradu nonagesimo sexto decidere.

DE FRIGORIS GRADU IN CORPUS HUMANUM AGENTIS.

Frigus, hoc est, calor minor, imperium latif-
simum et severum in res omnes exercet : Quan-
tum ad corpus humanum attinet, vires ejus vel
absolutae

absolutae vel relativae considerari queunt. Absolutam vim frigoris eam esse dicimus, quae temperiem illius corporis, cui adhibita fuerit, imminuere valeat, idque plus minus pro ratione vis frigoris admoti. Quum, ut supra notavimus, corpus vivum humanum constanter calorem graduum nonaginta octo asservet, omnis temperies inferior pro frigore, quod ad corpus, habenda est. Calor vero corporis humani, lege a natura lata, nullam diminutionem patitur, donec admotus fuerit is frigoris gradus, cui reniti longius nequit: Ipse gradus autem, quantum ex observationibus et experimentis colligi possit, qui calorem minuere valet, est sexagesimus circiter ac secundus thermometri supra dicti. Ex his vero prolatis constat, omnia huncce infra gradum frigida, nostris corporibus admota, temperiem eorum naturalem minuere posse*. Ita certe in hac regione res se ferunt;

ast

* First Lines, § lxxxviii.

est in frigidiorē infra, in calidiorē supra hunc, gradus frigoris, apud quem corpus humanum revera frigescit, rite ponitur *. Quæritur, num, quæ supra gradus 62 sint calida, calorem corporis humani augeant; hocque tanto, quanto magis caleant? Si certa ad experimenta † nuper composita, in hac re ipsa instituta, respiciamus, hoc non fieri forsan inveniemus, sed viventis corpus potius vi quadam esse præditum, qua potentiae caloris ei admoti, certos intra fines, fortiter resistatur,

Ita constituta sunt corpora hominum, ut sensationum suarum vigor, minime tam multum de vi impressionum ipsa, quam de conditionibus antegressis, pendet ‡. Sic aqua, aliudve fluidum, ab eodem homine, tempore eodem, circum-

stantiis

* Dissertat. Inaug. Arch. Cullen.

† Exper. of Fordyce, Blagden, &c.

‡ First Lines, § lxxxix.

stantiis tantum certis antecedentibus paululum diversis, et calida et frigida sentiri potest. Cuique volenti perfacile factu est periculum. Sensationes istae dissimiles pro causa agnoscunt diversum caloris gradum, cui hinc membra, puta manus, eodem latice immerfa, antea exposita fuerunt. Hinc enascitur ea vis frigoris quam relativam appellamus, quamque Doct. Arch. Cullen verbis definire placet: "Potestatem, "autem illam," inquit, "qua sensus frigoris, "a sola mutatione temperiei, nulla ratione vis "frigoris absolutae habita, cietur, ejusdem vim "relativam dicimus." Haec vis frigoris relativa, quantum ad corpus humanum spectet, fieri, in quibusdam gradibus, nonagesimum octavum infra gradum, semper solet; et ratio statuta inter mutationis magnitudinem et graduum numerum regulariter obtinet*. A nonnullis quidem positum est, sensationem esse majorem, quae

* Dissert. Inaug. Arch. Cullen, cap. 1.

quae enascatur a temperiei mutatione, a quibuslibet gradibus supra sexagesimum secundum ad alium illo inferiorem facta, quam, quae progenita fit a simili mutatione in gradibus, quorum infimus non ad sexagesimum secundum descenderit.

Quaeque temperiei mutatio, a superiore ad inferiorem, frigoris sensum producit: Sed si ista mutatio haud infra gradus sexaginta duos descenderit, sensus frigoris mox in caloris sensum convertetur. Simili quoque ratione, quaevis mutatio ex inferiore temperie superiorem versus caloris sensationem gignit; si autem mutatio facta minime ad, vel supra, gradum sexagesimum secundum ascendat, caloris sensatio mox evanescet, et, temperie eadem aliquandiu manente, frigoris sensus subsequetur*.

Stimu-

* First Lines, § lxxxix.

Stimulorum omnium fere, qui haecenus cogniti fuerunt, efficacissimus et maxime potens est calor. Alicui igitur frigoris definitionem, caeteraque praemissa, secum reputanti, forsitan videbitur, effectus ejus in corpora viya semper esse sedantes : Attamen res factae huic obviam eunt opinioni ; et, exemplis quamplurimis instructi, certe novimus, frigus admotum effectus diversos, aequae ac mirandos, temporibus atque rebus diversis, praestare.

DE FRIGORIS IN CORPUS EFFECTIBUS QUIBUSDAM.

Proximum est quaedam de frigoris effectibus in corpus humanum generalioribus statuere. Hi vulgo recensentur sedantes, stimulantés, tonici, et astringentes.

In hisce explicandis, semper in memoria tenendum est, vim quandam systemati nervoso hominis viventis inesse, qua sola sensus et motus perficiuntur. Haec vis nervosa pro principio hominis vitali est habenda; nam, ea impedita seu laesa, salus periclitatur, abolita, homo perit. Ut vigeat haec, et sua ad munera valeat, caloris plus minusve ei necessarium est. Ad vim nervosam rite sustinendam ac fovendam, corpus, ex naturae lege, temperiem, ad gradum 98 affurgentem, sibi comparavit: Si autem aëris temperies infra gradum sexagesimum secundum descenderit, potestas calorem gignendi minime ad idoneum asservandum ulterius, ut supra diximus, valet. Hinc nonnunquam necesse fit, ne in his regionibus frigidis pereamus, ut ad vestimenta, tecta, ignem, aut exercitationem duriorē, quibus algori occurratur, confugiamus.

Effectus

Effectus sedans.—Frigus, ut dictum est, diversimodis in corpus humanum agit, prout diutius aut brevius, fortius aut levius, applicatum fuerit. Vis ejus absoluta semper plus minusve sedat, hoc est, sensum obtundit, motumque reprimat. Hac de re disceptans Professor Gregory sic scripsit: “ Haec” (sedantia) “ inter imprimis enumerandum est frigus, quo nihil certe majore aut certiore vi sedante in corpore humano pollet; scilicet quod, dummodo rite admotum sit; et sentiendi facultatem manifestissime obtundit, motusque omnes reprimat, et mobilitatem minuit, et soporem vel somnum altissimum, et brevi mortiferum, inducit.” Eadem frigoris potestas a poeta celeberrimo Thomson, his verbis eleganter quoque describitur:

—————“ On

—————“ On every nerve
 “ The deadly winter seizes ; shuts up sense ;
 “ And o’er his inmost vitals, creeping cold,
 “ Lays him along the snows a stiffen’d corse,
 “ Stretch’d out, and bleaching in the northern
 “ blast *.”

Quamvis haecce potentia sedans in gradibus omnibus inter nonagesimum octavum et sexagesimum secundum quodammodo obtinere videatur, ideoque motibus minuendis in corpore jam existentibus inferviat, tamen haud admodum manifesta fiet, aut vim principii vitalis minuet, donec infra gradum sexagesimum secundum, temperies admota sit : Nec quidem tum multum valet frigus, nisi, ut Professor celeberrimus monuit †, intensissime diuque universo corpori adhibeatur.

Haec

* Thomson’s Seasons, Winter, line 317.

† First Lines, § xc.

Haec de vi frigoris sedante totum in corpus agentis dicta sunt. Simul unicuique patebit, eandem vim in quasdam partes, motum, sensum, et vitam ipsam aliquando delentem, saepe agere.

Effectus stimulans.—Medici de vi frigoris stimulante plurimas lites moverunt : Scilicet, enimvero, apprehendere haud facile est, quomodo stimuli illius absentia, in natura potentissimi inveniendi, pro stimulante ullis ab sanis unquam haberi possit. Hoc non obstante, scriptores excelsissimae quidem famae, hunc esse frigoris effectum strenue affirmarunt ; et, re ad experimentum redacta, confirmationem ampliore acceperunt. Ingeniosus Archibaldus Culen, vestigia sua filo patris ingeniosissimi dirigens, haec verba facit : “ Hic sensus” (frigoris) “ fere semper in partibus, quibus oritur, stimulo est : Hae enim statim fiunt rubicundiores, quam antea, et, plerumque, sensu frigoris

“ ris

“ris evanescente, sensus caloris mox ibidem
 “oritur.” At porro, “Frigus,” ait Professor
 Gregory, “igitur corpori tantum stimulo est,
 “cum satis intensum est, et subito et per breve
 “spatium adhibitum.” Hoc modo illi agere
 “videtur; “partim fortasse propter vehemen-
 “tum sensum, quem efficit (nam omnis sen-
 “sus vehementior corpori stimulo est) partim
 “quoque propter vim suam propriam, quam
 “musculos etiam sine sensu afficit.”

Hicce frigoris effectus non, nisi a vi ejus re-
 lativa, provenire videtur; atque inde pendens
 vi temperiei mutatae prorsus aequali tantum
 pollebit. Vis tamen haec stimulans apud gra-
 dus infimos aut etiam inferiores omnino deest;
 gradus enim adeo intensus dari potest, ut et
 sensilitatem et mobilitatem penitus citoque
 deleat*.

Effectus

* First Lines, § xc. 2.

Effectus Astringens et Tonicus.—De vi frigoris astringente, ut et tonica, pauca demum dicenda sunt. Nihil dubii est, quin frigus cum prudentia corpori universo, aut ejusdem parti, admotum, mirum effectum tonicum et astringentem saepe praestet. Partes solidas nostrorum corporum firmat, et quasi densat; idque magis perspicue, si quando praeter solitum laxae vel solutae sint. Hinc cutis leviter constringitur aut anserina evadit; ex superficie halitus cohibetur, certe imminuitur; sanguis ad interiora plus minus brevi propellitur; spiritus, si frigus fit subito et nec opinato admotum, frequentior, aut aliquando abnormis, fit; pallet nec raro summum corpus, saltem pars frigefacta. Si frigus intra certos, eosque satis arctos limites, justo tempore, admotum fuerit, effectus jucundos cum musculis ipsis communicare solet; firmiores enim et validiores fiunt; vigor illis augetur; facilis fit labor et omnis exercitatio: Quod voluntariis, idem musculis omnibus aliquatenus,

quatenus, accidit: Ab hac eadem vi frigoris, forsan, quodammodo pendet, quod, hisce in regionibus septentrionalibus, homines, hyeme ineunte et procedente, robur et firmitatem majorem saepe acquirunt, quae cum aestatis ingressu aliqua ex parte minuuntur. Hinc quoque incolae regionum calidiorum plerumque laxi et debiles sunt: "Major enim calor," ut scriptor saepe citatus dicit, "sensum et mobilitatem auget, sed vigorem simul minuit, ita ut tandem exercitatio omnis, vel lenissima, difficilis et laboriosa fiat*." Num laetos suos effectus edit frigus, in corpus vivum agens, solidum et simplex, et aliqua ex parte, vivum condensando, quo illi tono naturali fibrarum motricium, unde vigor maxime pendet, auxilio fit?

DE

* Consp. Med. Theor. 1122.

DE MODIS, QUIBUS APPLICARI POSSIT
FRIGUS.

Hactenus de frigoris, in corpus humanum agentis, gradu et effectibus disputatum fuit; nunc, antea ad usum ejus in morbis febrilibus fugandis quam eatur, pauca variis de modis, quibus corporibus nostris admoveri possit, differere in animo est. Et,

1mo, Aut universo, aut parti corporis, aëris medio solo adhibetur. Hic omnium modus usitatissimus et fortasse efficacissimus, quamvis, propter consuetudinem et usum quotidianum, multo minus saepe notabilis sit. Etiam aegrotis, qui neque ex cubiculo, nedum ex lecto exire queant, neque ejus applicationes violentiores

tolerare possint, maxime convenit. Hoc modo applicati frigoris effectus tardiores magisque modici sunt; quo fit, ut illis facilius moderari possimus. Hoc modo toti saepius corpori quam ejus parti (si excipias aëra in pulmonem per spiritum receptum) id applicari solet; sic enim, ubicunque plane requiratur, non solum magis prodest, sed multo etiam tutius, et ab omni fere periculo, dummodo modice adhibitum, vacat: Siquando autem in partem corporis singularem frigus, aëre medio, inferre voluerimus, necesse est, quo propria vi certius citiusque polleat, ut per flatum adhibeamus. Effectus ejus ex applicatione, intra justos limites cohibita, universa praestantes facile agnoscentur. “Facile intelligitur,” inquit Professor Gregory, “frigus
“fatis modicum, puta frigidulum aëra, reme-
“dium roborans haud levis momenti interdum
“fore, in variis morbis, cum vetustis tum acu-
“tis, praesertim in iis ubi morbosa debilitas
“(quod minime rarum est) a nimio calore
“oriri

“oriri vel ingravescere visa est.” De his vero talibusve fufius dicemus, cum ad febriles morbos perventum fuerit.

2do, Frigus corpori vivo aquae interven admovetur. Jam supra dixi aëra frigidum totam quam parti corporis aptius admoveri: Frigus autem aequo cum commodo et generaliter et ad partem, usurpari potest, dummodo per fluidum, aquam nimirum, admotum fit. Omnium primum frigidae vis aquae in ipsum ventriculum recipi potest, quae vi sua roborante et refrigerante in morbis variis cum acutis, tum longis, haud parum profuit. Quin et aqua frigidula per anum injici potest, ubi variis in morbis, verbi gratia, menorrhagia, leucorrhoea, lochiis profusis, similibusque, aliquid boni exequi forsan potest. Multo vero saepius aqua frigida universae corporis superficiei vel ejusdem parti adhiberi solet. Frigoris hoc modo applicati effectus saluberrimi tam bene noti sunt, ut,
inter

inter medicos, et antiquiores, et recentiores, pro auxilio praesentissimo in multis casibus certe habiti fuerint. Vires frigoris multo citius, multoque fortius, aquae medio, quam aëris ejusdem temperiei acceptae, percipiuntur : “Quod,” ut monuit auctor celeberrimus, “per materiam tanto densiorem calor corporis multo promptius aufertur ; et omnis igitur effectus frigoris, tam boni quam mali, citius et fortius inducuntur *.” Quocirca ab eo diutissime continuato praecavere omni cum diligentia debemus, ne pro robore infirmitatem potius corpori induceret.

3tio, Frigus corpori universo, certe parti, quoque applicari vapore a superficie ejus exhalato potest. Neminem, vel paulum philosophiae peritum, nunc latet, fluidorum fere omnium evaporationem frigoris plus minusve gignere ;

* *Consp. Med. Theoret.* 1127.

nerere; atque ex multa experientia liquet, quod, quo volatilius fluidum fit et rapidius exhaletur, eo plus, tempore dato, frigoris sensum exequetur. Cum igitur velit medicus singularem corporis aegroti partem, verbi gratia, caput, cito tutoque refrigerare, huc saepe satis commode confugere licet. Aptius et usitatius fit partem aqua, aceto, spiritu aliquo ardenti, aethere vitriolico, aliove humore volatili, humectando et postea leviter afflando. Hic usus cum mania praecipue, et feroci illo delirio in febribus nonnullis suboriente, convenire videtur. Effectum quoque praestantem in quibusdam anginae casibus edidisse videtur. Nondum pro certo habemus, num etiam in certis febrilibus morbis toti corpori commode adhibeatur, necne.

4to, Auctores nonnulli sibimet persuaserunt, sales quosdam neutros intus sumptos, nonnihil frigoris, dum solvantur, generare; et porro, certos, dum formantur et adhuc effervescent, eosdem

eosdem praestare effectus. De frigore autem, hoc modo edito, nobis non clare liquet: Atque, utcunque cadat, effectus tam leves et fugaces esse oportet, ut inde petere vix operae pretium sit.

DE FRIGORIS IN FEBRILIBUS USU.

In hac dissertationis parte peragenda, haudquaquam mihi sententia stat febriles morbos omnigenos attingere; sed potius in quibusdam arcendis, certe mitigandis, frigoris usum, quem comprobavit experientia, quam brevissime commemorare.

Causa februm proxima medicorum adhuc inquisitionem, eheu! penitus elusit. Hac ipsa re obstrusa et maxime recondita, utpote quod
neque

neque ingenia neque occasio fuscipere moneat, memet nunc temporis non equidem involvam. Si, igitur, priusquam ad utilitatem frigoris decantandam pergam, paucula prodiderim de phaenomenis febrium insignioribus ut usitatus observatis, proposito meo satis prorsus fecerim.

Febres strictius dictae sese monstrant primo lassitudine et motus averfatione, debilitate, frigore et calore alternatim succedentibus. Postea plerumque superveniunt nausea, vomitus, inquietudo, sitis nullo fere potu extinguenda, appetitus prostratus, sensibilitas laesa: Pulsus semper frequens, aliquando magnus et validus, multo saepius vero parvus, debilis, et interdum abnormis. Frigent subinde extremitates; cutis saepe pallet, et membra omnia collapsa minuentur. Vasa minuta extrema spasmo devinciri, atque admodum frangi cordis et arteriarum majorum actio, vigorque, videtur. Symptoma-

ta haec singula testari cerebri vim quodammo-
do erutam esse tendunt; et quidem generi ner-
voso male se habenti omnia forsan rite tribu-
untur. Ingens damnum in febris generi
nervoso inferri, etiamnum manifestius docent
causae remotae. Eae enim omnes, qualescun-
que sint, sensum motumque reprimunt, vires
corporis compescunt, saltem debilitant. Hoc
modo agere videntur contagio, miasmata, fri-
gus, metus, vigiliae, fatigatio, solis aestus, et
caeterae potestates nocivae, quae febrem exci-
tare haud raro observantur. Quin et eadem
potentiae febrium, si paululum remiserint, pa-
roxysmos redintegrant, aut accessus certe festi-
nant. Ex modo igitur dictis concludere maxi-
me ducor, debilitatem, plus minusve insignem,
febres plerumque anteire, semper comitari. Eo-
dem quoque spectat sententia Professoris spectatiffi-
mi Callen: "The remote causes," inquit, "are
" certain sedative powers applied to the ner-
" vous system, which diminishing the energy
" of

“ of the brain, thereby produce a debility in
 “ the whole of the functions, and particularly
 “ in the action of the extreme vessels *.” Cum
 systematis debilitas tam magnam partem mor-
 borum febrilium constituit, id auxilium, quod
 signo illi periculoso quodammodo obviam ire
 possit, medicis valde acceptum fit oportet.
 Tale autem remedium est frigus, quo pluribus
 in exemplis nec alterum effectus laetiores edere
 valuerit. De hocce vero auxilio, ad quos fe-
 brium status praecipue accommodatum fit, quos
 inter fines cohiberi debeat, vel quis operandi
 semper sit ejus modus, dicere vix et ne vix qui-
 dem ausim.

Medici antiquiores, a quibus multum erra-
 runt recentiorum plerique, in curatione februm
 admodum frigoris viribus nitebantur. “ Inter
 “ remedia febris ardentis,” inquit Galenus,
 D “ primum

* First Lines, § xlvi.

“ primum locum apud omnes medicos obtinet
 “ frigidae aquae administratio.” Eadem pror-
 fus curandi ratio, teste Celso, a medicis ejus
 aetatis comprobata est; sic ille: “ Ergo etiam
 “ ingeniosissimus seculi nostri medicus, quem
 “ nuper vidimus, Cassius, febricitanti cuidam
 “ et magna siti affecto, cum post ebrietatem eum
 “ premi coepisse cognosceret, aquam frigidam
 “ ingessit, qua ille epota, cum vini vim miscen-
 “ do fregisset, protinus febrem somno et sudore
 “ discussit *.” Eo quoque spectat sententia
 Mercurialis: “ Curantur autem omnes febres
 “ imprimis potu refrigeranti; nam febribus,
 “ quae ob ingentem sitim fiunt, nullum auxili-
 “ um praestantius est quam potus frigidus co-
 “ piofus †.” His demum monitis, et testimoniis
 de potus frigidi et aëris usu, antiquis ex scrip-
 toribus citatis, unum tantum addam, quod Pro-
 fessor

* Cels. Praef.

† Mercur. tract. de Feb. lib. v. cap. 5. p. 635.

efflor noster Gregory, potu aegrotantium dis-
ceptato, profert. “Pura autem aqua fontana,
“ praesertim recens et frigida, optimus et salu-
“ berrimus, et fere gratissimus sitientibus, sive
“ fanis sive aegris, potus est; nimirum qui
“ sitim restinguit, corpus refrigerat, acria diluit
“ et sic obtundit, urinam et saepe sudorem
“ movet, noxia expellit, putredini obstat, con-
“ coctioni opitulatur, et demum ventriculum
“ roborat.” Idem paulo inferius, de aëre lo-
quens, meminit: “Purus praeterea aër corpus
“ reficit atque refrigerat, vires fortasse multum
“ labefactas confirmat, cibi appetitum et con-
“ coctionem juvat, et putredini fortiter occur-
“ rit praesertim frigidulus. In acutis morbis
“ apprime necessarius fit, propter rationes satis
“ manifestas; praesertim in febribus a contagio
“ ortis. In omnibus istiusmodi morbis, aër
“ purus, et quam saepissime renovatus, saluta-
“ ris et necessarius est.”

Hujusmodi

Hujusmodi aliorum demum sententiis omiffis, primum ad curandi morbos febriles confilia animum advertam, atque paucis de quibusdam eorum generibus, et curatione frigoris auxilio, differam. Indicationes a Professore nostro Cullen tres recensentur : *Reactionis*, nimirum, violentiam minuere ; remove causas et debilitatis effectibus obviam ire ; atque fluidorum ad putredinem opportunitati obftare vel hanc corrigere. Hae omnes quidem minime cuique febris generi accommodantur : Aft unum aut alterum confilium, prout morbi natura ac figna diverfa postulaverint, infequendum eft.

DE INTERMITTENTIBUS.

Apud medicos primitivos, frigoris ufus in hisce februm generibus inclaruiffe videtur,

“ Ubi

“Ubi febris tertiana maxima, oportet,” ait Galenus, “quam maxime refrigerare; ubi vero non magna est, minime ad hanc extremam refrigerationem confugiendum est.” Ut supra jam dixi, frigori quandam vim astringentem et tonicam inesse, ita febrium intermittentium curationi quodammodo accommodatum esse censeo. In his primaria est indicatio, vasorum tonum inter paroxysmos sustentare, eoque atoniae atque spasmo imminenti resistere. Si vero frigoris vires ita administrare et dirigere potuerimus, ut effectus jucundiores tonici solum comparentur, nullus ipse dubito, quin in eo auxilium saepe praesentissimum simus habituri. Quod ad modum ejus administrandi optimum spectat, me ignarum magna ex parte confiteor. At, quoniam vis frigoris, ab una corporis diffusa, totum facile pervadat, ipsum refrigerare ventriculum, inter quem, scilicet, et caeteras systematis partes connexio prorsus mirabilis intercedit, satis aptum esse opinor.

Haud

Haud parum simul consilium salutis adjuvabit, si, et ante, et sub febris accessu, aër frigidulus liberius admotus fuerit. Ut hisce frigoris effectibus fruamur, nec longum temporis spatium applicandum est, atque gradu minus intenso; aliter, roborante effectu et stimulante amisso, sedative aget, et injuria aegrotum afficiet. Usus medicis quibusdam fuit potum frigidum administrare, quam primum stadium incipit calidum et humoris signa apparent, quo facto sudor citius movetur et solutio paroxysmi, immo aliquando morbi, acceleratur. Riverius, intermittentium medelam tractans, sic scribit: “ In hac
 “ curatione observandum est, spiritus sulphuris
 “ guttis viginti cum libra aquae frigidae exhibitis,
 “ sudores copiosos fuisse provocatos, quod
 “ multis experimentis nobis innotescit, qui
 “ plures tertianas febres curatas vidimus, eodem
 “ remedio in summo accessionis aestu, et
 “ urgente siti, exhibito, unde copiosi sudores
 “ provocabantur, a quibus non solum paroxys-

mus; sed etiam totus morbus integre solvatur.”

DE SYNOCHA.

Si usum antiquorum respicimus, huic quoque febris generi frigus intrepide adhibitum esse inveniemus. Praxin suam his verbis tradidit Celsus: “ Si vero ardens febris extorret, con-
 “ clavi tenendus (aeger) quo multum et pu-
 “ rum aëra trahere possit; neque multis vesti-
 “ mentis strangulandus, sed admodum levibus
 “ tantum velandus est. Possunt etiam super
 “ stomachum imponi folia vitis in aqua frigi-
 “ da tincta. Cum vero in summo incremento
 “ morbus est, utique ante diem quartum, magna
 “ fiti antecedenti, frigida aqua copiose praestan-
 “ da est, ut bibat etiam ultra satietatem; et
 “ cum venter et praecordia ultra modum reple-
 “ ta,

“ta, fatisque refrigerata sunt, vomere debet *.”

Medici autem faeculorum recentiorum nonnihil de frigoris administratione in morbis inflammatoriis dubitarunt. Atque plurima quidem hujusmodi mala, utpote quae a frigore subito et intensius adhibito saepe oriuntur, applicationem ejus summa cum cautela tolerant; namque aliter evenire possit, ut morbum, cui subvenire adhibitum fuerit, male adaugeat. “Non omnes vero morbi acuti adeo frigidum aëra tolerant, praesertim quae a frigore collecto oriuntur, vel in quibus pulmones multum afficiuntur, cujuscunque fuerit originis †.” Cum corporis calor in synocha plurimum augetur, atque pulsus obtinet citatior, validus, durus, quae diathesin phlogisticam fere notant, est manifestum, vim frigoris sedativam adhibere tantum medicis licere. Quo feliciore cum eventu
calori

* Celsus, lib. 12. cap. 6.

† Consp. Med. Theor. 1038.

tare summa cautione semper oportebit. Huic consilio praecipue satisfit, aquae frigidae copiam in ventriculum ingerendo, et simul omne corpus, sed praesertim extrema, eadem aspergendo. In cubiculo aperto, quem aerae liberae perflent, aeger tenendus est: Hoc naturale est remedium, quippe quod nihil fere aut febricanti gratius aut avidius cupitum. Mich. Sarconi, medicus Neapolitanus olim celeberrimus, hancce methodum summis laudibus extulit. Morbus, maxime typhum simulans, per totam urbem grassabatur, vastamque stragem civibus inferebat. Inter morbi saevitiam huic medico effectus frigoris experiri subiit. Praeter aquam egelidam, cum sacchari paululo et limonum succi commistam, ad saporem gratum consiliandum, nil potui praebere. Periculum atque usus omnino cedebant suis votis; brevi enim morbus latius sese diffundere cessabat, et, ejus viribus prorsus infractis, omnia per urbem in melius vertebantur. Quin et Cyrillus testatur, qui

qui Neapoli quoque habitavit, se nec raro vidisse laetissimos effectus nive in pectora aegrorum typho laborantium imposita produci. His adde historiam febris putridae a De Haen proditam, quae anno 1737 apud Uratislaviam invalescebat : Huic nullum praescriptum aequae ac frigidissima aqua, corpori universo admota, spongiae ope, proderat. “ Juvat etiam,” inquit Mercurialis de typho memorans, “ statim exponere
 “ aegros aëri frigido, ventilare aërem, aspergere faciem aqua gelidissima, aspergere etiam
 “ omne corpus *.”

E X E M P L A.

imo, A. B. annos 57 natus, intemperantiae omnigenae plurimum antea deditus, febre typhode

* Mercur. Tract. de Feb. lib. 5. cap. 14. p. 768.

phode corripiebatur. Symptomata ab initio pessima erant, et ad diem decimum usque graviter saeviebat. Hoc temporis medicus moribundum judicans decedebat, atque aegrotum nec ulterius se visurum esse profitebatur. Decumbens interea amicos adstantes haustum frigidum, ex quadam aquae scaturigine captum, flagitat. Huic ultimae appetitioni, et naturae nisui nihil tam avide petitum, retinendum esse censuerunt. Aqua egelida ei porrigitur, et haustus copiosi sua ex cupidine post intervalla iterabantur. Mox, sudore libere profluente, paulo melius se habebat, et paucos post dies, recessis mali ominis signis omnibus, penitus revalescebat.

2do, J. T. viginti annos natus, contagioni expositus, fuit correptus dolore capitis violento, nausea, solitisque pyrexiae signis. Nulla remedia per plures dies praebebantur, dum in cubiculo calido tenebatur aegrotus: Nunc tumescebat

cebat abdomen, arescebat lingua forde obducta : Arteriarum pulsus centum superabat atque abnormis erat. Rebus, die septimo, se ita habentibus, auxilium medici advocabatur; at medicamenta tamen decumbens nolebat. Cubiculum igitur perflari et lectum stragulis leviter sterni iussit; et insuper potum frigidum, quantum voluerit, aegro dari. Protinus votis amicorum omnia cedebant, et post sex circiter dies aegrotus ex omni periculo evaserat liber.

His jam prolatis exemplis unum adjiciam, quod Doctori Gregory haud longe antea occurrebat, quodque in suis praelectionibus quotannis memorat. Quendam hominem febre laborantem triginta circiter sex horas post invasionem visere acciebatur : Pulsus celerrimum, debilem, adeoque parvum et abnormem, ut vix numerari posset, inveniebat. Signa quaeque, ne morer, mortem esse propinquam testari videbantur. Quoniam, hoc temporis, demisso in cubiculo

biculo decumbebat aeger, ubi lectum ejus stratum in quodam parietis umentis cavo, aër diu stagnosus mephiti venenato corruptus, atque caloris plurimum circa collectum fuerat, ex lectulo occluso evehi, et in loco aperto, quem aurae libere perflarent, statim deponi monebat. Hoc facto, pulsus protinus dimittit, aliaque indicia faeva aliquandiu mitescunt: Tandem vero, viribus jam antea infractis, morti aeger occumbebat.

Doctor Wright, omni fide dignus, cum mense Septembri navem in sinu de Montego Jamaicae, ad Europam navigaturus, conscendisset, febris historiam qua correptus est, postquam contagiosis effluyiis expositus fuerat, his verbis narravit:

“ September 5th, 6th, 7th. Small rigors
 “ now and then—a preternatural heat in the
 “ skin—a dull pain in the forehead—the pulse

“ small

“ small and quick—a loss of appetite, but no
“ sickness at stomach—the tongue white and
“ slimy—little or no thirst—the belly regular—
“ the urine pale and rather scanty—in the night
“ restless, with startings and delirium.

“ September 8th. Every symptom aggra-
“ vated, with pains in the loins and lower
“ limbs, and stiffness in the thighs and hams.

“ I took a gentle vomit on the second day
“ of this illness, and next morning a decoction
“ of tamarinds; at bed-time, an opiate, joined
“ with antimonial wine; but this did not pro-
“ cure sleep, or open the pores of the skin. No
“ inflammatory symptoms being present, a
“ drachm of Peruvian bark was taken every
“ hour for six hours successively, and now and
“ then a glass of Port wine, but with no appa-
“ rent benefit. When upon deck, my pains
“ were

“ were greatly mitigated ; and the colder the
“ air the better.

“ This circumstance, and the failure of every
“ means I had tried, encouraged me to put in
“ practice on myself what I had often wished to
“ try on others in fevers similar to my own.

“ September 9th. Having given the neces-
“ sary directions, about three o'clock in the af-
“ ternoon, I stripped off all my cloaths, and
“ threw a sea-cloak loosely about me 'till I got
“ upon deck, when the cloak also was laid
“ aside : Three buckets full of cold salt water
“ were then thrown at once on me ; the shock
“ was great ; but I felt immediate relief. The
“ headach and other pains instantly abated, and
“ a fine glow and diaphoresis succeeded. To-
“ wards evening, however, the febrile symp-
“ toms threatened a return, and I had recourse
“ again to the same method as before, with the
“ same

“ same good effect. I now took food with an
 “ appetite, and, for the first time, had a sound
 “ night’s rest.

“ September 10th. No fever, but a little
 “ uneasiness in the hams and thighs : Used the
 “ cold bath twice.

“ September 11th. Every symptom vanish-
 “ ed ; but, to prevent a relapse, I used the cold
 “ bath twice *.”

D E V A R I O L A.

Medicis Europeis longum per tempus opinio
 erat, frigus in hoc morbo adhibitum, utpote

F quod

* London Medical Journal, vol. 7. p. 110.

quod inflammationem jam magnam adaugeret, multum periculi secum allaturum esse. Ii autem hodie medicinam ubique terrarum facientes, vel praeceptis, vel experientia instructi, probe norunt aëra admissum frigidum, frigidum potum, et omnigena denique frigerantia, auxilia esse ad huncce morbum teterrimum feliciter administrandum praestantissima. Professor Cullen, frigus, quamprimum febris *eruptiva* se monstravit, intrepide applicatum maxime commendat. Ægrotum non solum aëri frigido, sed, ut is monet, argenti exponendum; et simul aquam algidam potui porrigendum est. Hic quidem usus olim inter Indiae Orientalis quosdam, et nuper harum regionum borealium incolas, tam abundanter amplis et laetis experimentis comprobatus est, ut nullo fere commentario egeat. Ad variolae speciem illam, confluentem appellatam, praecipue accommodari habetur; quippe hic, signa omnia graviora in putredinem, cum fluida, tum solida, festinanter rapiunt. Ast debilitati

bilitati et putredini resistere nullum fere auxilium efficacius datur, quam frigus tonicum et stimulans.

En exemplum, C. G. annos novemdecim nata, habitus robustioris, discreta variola capta est. Febris primum modica, postea calore imprudenter matris ejus sedulitate adhibito, violentissima fiebat; supervenit delirium, nec mors procul abfuit, ni medicus opportune advocatus, aëra in dormitorium admitti jussisset, et cerevisiam tenuem atque aquam frigidam acidulatam copiosius exhiberi. Hoc ex tempore metuenda omnia passu recedebant, aegraque nec multo post prorsus sana fiebat.

DE RUBEOLA.

Medicorum nonnulli frigus applicatum aequè variolae et morbillis esse profuturum sibi persuaserunt. Hanc opinionem assumpsisse videntur illam propter similitudinem, quae, primo aspectu, inter illos morbos obtineat. Cum vero catarrhi signa satis saepe violenta rubeolam ut plurimum comitantur, imo vero magnam morbi constituunt partem, frigus liberaliter in his exemplis admotum timendum esse judicamus. Nec, scilicet, ullius usus, quantum novimus, rem ipsam factis periculis comprobata reddit: At, etsi parum profuit frigus in hoc morbo ad exitum feliciorum ducendo, tamen semper ab nimio calore cavendum est; hic enim

enim accumulatus nec minus curationi, praefertim si subsint ulla putredinis signa, oberit.

DE PESTE.

Pestis phaenomenis, ut auctoribus descripta fuerunt, respectis, facile nobis persuasum erit, frigus pleraque alia remedia hic etiam longe anteire; actiones laesae animales, stupor, vertigo, anxietas, syncope, pulsus parvus, abnormis, simul cum nausea, vomitu, et similibus, fatis superque debilitatem ingentem corpori inesse docent, et vim generis nervosi infractam, immunitam, admodum fatiscere. Bubones, ut et anthraces, morbi fere semper comites, fluidorum acrimoniam manifeste notant. Petechiae, haemorrhagiae, et diarrhoea liquans, et fluidorum et solidorum vitia ostendunt. Ista indicia

auxilium medicum quam citissime sibi postulānt; at nullibi, ut supra dixi, confugere cum majore commodo quam ad frigus licet. Haec praxis magnis laudibus a Rhaze effertur his verbis: “ In febris pestiferae curatione aqua
 “ frigida propinanda; succus medicatus ex succis acidis et acerbis, et astringentibus; decumbant in locis frigidis; domus ipsa non
 “ solum frigida, sed et aëri undique exposita, flatulentaque sit; solium ipsius spargatur aqua
 “ frigida et aceto *.” Maxime debilitati et putredini obviam eundem est, ut monet Cullen, tonica adhibendo; horum autem praecipua sunt potus frigidus et cortex Peruvianus. Narrationes prorsus mirandae a medicis quibusdam Russicis de hujus morbi curatione, frigore applicato, proditae sunt. Samoilowitzius effectus glaciei praestantes, quocum totum aegroti corpus perfricabatur, his verbis narravit: “ Ce sont
 “ autant

* Rhazes de re med. lib. 10. cap. 16. p. 302.

“ autant de faits reels, par lesquels je puis me
 “ flatter d’avoir sauvé la vie ces trois individus,
 “ qui etoient tout prêts de mourir, lorsqu’ils
 “ sont tombés entre mes mains ; sans parler de
 “ plusieurs autres, sur lesquels j’ai employé ces
 “ Frictions Glaciales, avec le plus grand suc-
 “ cés *.”

DE MILIARIA.

Hic morbus forsitan semper pro symptomati-
 co habendus est. “ Morbis febrilibus quibus-
 “ cunque,” sic scribit Cullen, “ tum inflam-
 “ matoriis, tum putridis, aliquando adjungitur ;
 “ in nullis tamen, nisi regimine calido et sudo-
 “ ribus

* Memoire sur la Peste de Moscou, seconde partie,
 observation 3me sur les Experiences de Frictions Gla-
 ciales, p. 199.

“ribus praeuntibus, ortum, et in pluribus, regi-
“mine temperato, et sudoribus vitatis, mor-
“bum, alias expectandum, prorsus vitatum ob-
“servavi.” Quocirca, quin huic malo profit
frigus, tum aqua tum aëre admotum, nullus ipse
dubitarem.

Finem huic medicae opellae, qualiscunque
fit, impositurus, VIRUM stirpe nobili, etiam a
regibus ortum, artibus liberalibus probe imbu-
tum, atque mihi prae aliis amicum laudibus, ut,
aequum est, efferre quam maxime laetor. Mi
juratissime AMICE! ut hic mihi dies jucundus
est! qui summam inter nos necessitudinem prae-
dicandi hanc occasionem praebet. Tua ob
consilia acceptissima, mihi studiis in hac alma
Academia incumbenti tam saepe oblata, vix
grates dignas persolvere possum. Vigeat diuque
floreat Amicitia! Vale!